



نوشته از حقوقدان با تجربه محترم نجی الله قاسمی



اعلامیه جهانی حقوق بشر در واقعیت نتیجه جنگ های ظالمانه و دور از کرامت و اخیراً جنگ جهانی دوم بود که اعلامیه جهانی حقوق بشر را بحیث یک ضرورت میرم تاریخی مطرح نمود . این اعلامیه برای اولین بار ، حقوقی را که تمام بشریت نیازمند آن بود بیان کرد . اعلامیه دارای سی ماده است که ماده اول و دوم آن بر اصول اساسی کرامت ، آزادی ، برابری و برادری آغاز می شود این اعلامیه سه سال بعد از تاسیس سازمان ملل متحد بخاطر تضمین حقوق و آزادی های همه بشریت بتاريخ ۱۰ دسمبر ۱۹۴۸ به تصویب رسید ، روزیکه در سراسر جهان به عنوان روز بین المللی حقوق بشر تجلیل می گردد . از آنجاییکه در مورد اهداف ، وجایب و نقض اعلامیه حقوق بشر کمیسیون ها و سایر نهادها و شخصیت ها گزارش های مفصلی نگاشته است ، نمی خواهم آنرا تکرار نمایم من می خواهم در مورد فلسفه وجودی بشر " نام برده شده نکاتی " حقوق بشر و اینکه چرا در اعلامیه جهانی حقوق بشر از مفهوم آدم و انسان نه بلکه از مفهوم چند به اختصار بنویسم . نخست باید از حقوق آغاز کرد .

اول : حقوق چیست ؟

حقوق جمع حق و مجموعه از قواعد الزام آور و کلی است که به منظور ایجاد نظم و استقرار عدالت اجتماعی بر زندگی انسان حکومت می کند و اجرای آن از طرف دولت تضمین می گردد .

دوم : چرا شخص داری حقوق است ؟ شخص بخاطر دارای حقوق است که :

- ۱ - هر که حق دارد ، در برابر آن تکلیف و مکلفیت نیز دارد .
  - ۲ - حق بخاطری به شخص تعلق دارد که قائم بالذات است .
  - ۳ - تعلق حق به توان اختیار تصرف آن ملازمه دارد .
  - ۴ - حق قابل انتقال است .
  - ۵ - حق یک امتیاز یا نفع مادی و معنوی است که صرف به شخص تعلق دارد .
  - ۶ - حق بخاطری به شخص تعلق دارد که خود غایت است نه وسیله .
  - ۷ - حق بخاطری به شخص تعلق دارد که خود خویشتن را محدود می کند نه چیز دیگری .
  - ۸ - شخص خود تصمیم می گیرد و اراده می کند
- آنچه در بالا ذکر شد آمد همه مربوط و منوط به کردار و رفتار شخص است که چیزی دیگری توان و ظرفیت انرا ندارد . البته در اینجا منظور از شخصیت ، شخصیت حقیقی است .
- دوم - آدم چیست ؟
- آدم مطابق نظریات دانشمندان ، برگزیده ترینی از انسان ها است یا به عبارت دیگر ، از میان انسان ها فرد برگزیده آن آدم است .

سوم - انسان چیست ؟

انسان به معنای الفیت ، ملاطفت و ضد توحش است ، یعنی یک مرتبه بالاتر از بشر است .

چهارم - بشر چیست ؟

بشر آنچه طی رشد ابتدایی خود به همزیستی خو گرفته و در رده پایی از رشد خود قرار دارد یعنی اول بشر بود که به پله از رشد از همزیستی رسید بعدا انسان و آدم بود که به پله های از کمال رسید .

پس معلوم است که رشد آدمی از بشر شروع تا انسان و آدم می رسد . پس طراحان اعلامیه جهانی حقوق بشر می دانستند که هرگاه در اعلامیه مفهوم انسان و یا آدم ذکر شود در واقع بشر که مرحله ابتدایی انسان است تحت پوشش نمی گرفت بدین ترتیب بشر از این حقوق محروم می گردید و انرا در بر نمی گرفت از همین خاطر در اعلامیه جهانی حقوق بشر به مثابه شاهکار تاریخ از کلمه بشر تذکر بعمل آمده تا بدون در نظر داشت مراحل تکاملی انسان همه بشریت را در بر گیرد .

نجی الله قاسمی

